Тәжірибелік дағдылар орталығында клиникалық дағдыларды оқытуға арналған әдістемелік нұсқау (Глюкозометрия)

(Орындау алгоритмі қолдануымен)

Мамандығы: 6В10101 – «Жалпы медицина»

Пән атауы: «Ішкі аурулар пропедевтикасы»

Курс: 3

Кафедра: «Ішкі аурулар пропедевтикасы»

Құрағандар: Бекмурзаева Э.К., Батхиева М.Б.

Шымкент, 2022г.

Кафедра мәжілісінде қаралды

Хаттама № 4 А , " 13 " 12. 2022ж.

Кафедра меңгерушісі, м.ғ.д.., профессор ____________ Бекмурзаева Э.К.

1. **Клиникалық дағдының атауы:** Глюкозометрия жүргізу алгоритмі.
2. **Оқу мақсаттары:** Студенттерге глюкозаметрмен жұмыс істеуді үйрету
3. **Алдын-ала инструктаж бен манекенде дағдыны көрсетуге арналған уақыт:** 5 мин
4. Дағдыны игеруге арналған уақыт: 15 мин
5. Дағдыны игеруге арналған қажетті теориялық білімдер:
1. Қандағы глюкозаның нормативтік көрсеткіштері.
2. Глюкозометрияның мақсаты.
3. Глюкозометрияны жүргізу техникасы.
4. Нормограмма.
5.Гипогликемиялық синдром.
6.Гипогликемиялық кома.
7. Гипергликемиялық синдром.
8. Гипергликемиялық кома.
9.Қант диабеті 2 түрі
10.Қант диабеті 1 түрі

6. Клиникалық дағдыны меңгеру үшін қажетті: манекендер,қол тренажеры, модельдер, глюкометр.
7. Медициналық бұйымдар мен жабдықтар тізімі: спирт, стерильді қолғап, мақта.

8. Орындау алгоритмінің сипаттамасы:

№	**Қадамдық әректтер**	Орындау		
		Иә	Жоқ	Ескерту
1.	Стерильді қолғапты киіп құрылғыны дайындады. Өшірілген күйінде құрылғының кодтауын жүргізіңіз. Тест жолақтың бумасының түбінде үш таңбасы бар жаңа кодты чип бумадағы нөмерімен сәйкес келу керек. Кодты тақташаны прибордың жанына еңгізді Прибор автоматты түрде қосылады. Дисплейде үштаңбалы код пайда болады, оны тест жолақтың бумасындағы нөмерімен салыстырды.			
2.	Үштаңбалы кодтан кейін дисплейде қан тамшысының белгісі пайда болады.Саусақты спирт ерітіндісімен өңдеп,ланцеттің көмегімен 90 секундтың ішінде тест жолаққа қан тамшысын енгізді. Тест жолаққа керекті қан мөлшерін тартып алады.Саусақты спирт ерітіндісімен қайта өңдеді. Қысқа дыбыстық сигналды естілсе, құрылғы өлшеуді бастады.			
3.	5 секундтан кейін құрылғы дыбысты белгіні береді, бұл өлшеу біткенін білдіреді. Дисплейде нәтиже көрінеді және құрылғының жадысында автоматты түрде нәтижесі, күні және уақыты жазылады.Алынған нәтижеге анықтама берді (қалыпты,жоғары,төмен).			
4.	Тест жолақты алып тастау. Құрылғыны қоқыс			

	жәшігінің үстінде ұстау. Тест жолақты тастау.			
5.	Құрылғыны өшіру үшін «Өшіру» түймесін басу., құрылғы өшеді.			

9.Тапсырмалар.Глюкозометрия техникасын көрсету,алынған нәтижелерге қорытынды жасау,саралу,талдау.

10. Сабақ тақырыбы бойынша бағалауға арналған материалдар:

1.Қант диабетімен ауыратын науқасқа 16 бірлік жәй(қысқа әсерлі) инсулин жасалған. Тәбетінің болмауына байланысты таңғы асын ішпеген. Сағ. 11-де мына жағдайдың дамуынан есінен танды:
- А. кетоацидотикалық кома
- В. гиперосмолярлы кома
- С. гиперлактатацидотикалық кома
- Д. гипогликемиялық кома
- Е. ацетонемиялық құсу

2. Науқас стационарға мынадай шағымдармен келіп түсті. Ауыздың құрғауына, шөлдеуіне, кіші дәретке жиі шығуына . Сіз қант диабетіне күдіктендіңіз. Алдымен қанда қай көрсеткіштің деңгейін анықтау қажет:
- A. холестерин
- B. гликогемоглобин
- C. билирубин
- D. үшглицеридтер
- Е.гликемия

3. Қантты диабет кезіндегі диетотерапияның мақсаты болып табылады:
- A. қандағы ph қалпына келтіру
- B. энергетикалық шығысты жабу
- C. инсулинорезистенттіліктің төмендеуі
- D. инсулинге сезімталдылықтың жоғарлауы
- E. нормогликемияның жетістігі

4.1 типті қант диабетті науқаста кенет коматозды жағдайының қысқа периодты қозумен қатар болуы мына команың болғанын айтады:
- A. кетоацидотикалық
- B. сүтқышқылды
- C. гиперосмолярлы
- D. бауырлық
- E. гипогликемиялық

5.Гипогликемиялық команы қоздырғыш фактор барлығы, мынадан басқасы:
- A. тамақтанбау
- B. инсулин артық дозасы
- C. алкоголь қабылдау
- D. гиподинамия
- E. физикалық жүктеме

6. 2 типті қант диабетінің симптомдары барлығы мынадан басқа:
- A. шөлдеу
- B. ауыз құрғау

C. тез арықтау
D. көз көруінің төмендеуі
E. семіру

7. Қандағы қант деңгейінің жоғарлаған көрінісін анықтаңыз:
A. дірлдеу, жүйкелену
B. басайналу, бас ауру
C. тершеңдік
D. шөлдеу, ауыз құрғау
E. аштық сезімі

8.Науқаста қантты диабет бар екенін келесі жағдайлардың біреуінен көруге болады:
A. ашқарынға гликемия 5,5 ммоль/л, бірақ 6,1 ммоль/л кем
B. ашқарынға гликемия 6,1 ммоль/л көп немесе тең
C. тамақтан кейін екі сағаттан соң 7,8-ден 11,1 ммоль/л жоғары
D. изолирленген глюкозурия тәулігіне 1% дейін
E. ашқарынға гликемия 3,3-тен 5,5ммоль/л дейін

9. Диабетті науқас мынау үшін қосып жеп отыру керек:
A. асқынудың алдын-алу үшін
B. кетоздың алдын алу үшін
C. дене салмағын қосу үшін
D. гипогликемияның алдын алу үшін
5. өмірлік статусын жоғарлату үшін

10.Ағза үшін энергияның негізгі көзі болып табылады:
A. майлар
B. нан және нан өнімдері
C. жеміс-жидектер
D. ұн, жарма
E. картоп

11. Дағдыны орындауды бағалау критерийлері:

№	**Орындау**	**Бағалау критерийі**
1	Орындады	Барлық қадамдар дұрыс орындалған кезде ескеріледі.
2	Жартылай орындады	Кішкентай қателіктермен есептеледі.
3	Орындамады	Тапсырманы орындау кезінде өрескел қателіктер жіберілді.

12. Негізгі әдебиеттер:

1. Эндокринология. Национальное руководство (+ CD-ROM): — Москва, ГЭОТАР-Медиа, 2013 г.- 1084 с.
2. Эндокринология. Учебник: И. И. Дедов, Г. А. Мельниченко, В. В. Фадеев — Москва, ГЭОТАР-Медиа, 2014 г.- 432 с.
3. Эндокринология: — Москва, ГЭОТАР-Медиа, 2012 г.- 384 с.
4. Эндокринология: И. И. Дедов, Г. А. Мельниченко, В. В. Фадеев — Санкт-Петербург, ГЭОТАР-Медиа, 2012 г.- 432 с.

13. Өзін-өзі бағалау материалдарының дұрыс жауап парағы

1	Д
2	Е
3	Е
4	Е
5	Д
6	С
7	Д
8	В
9	Д
10	А